

at organisere et arbejdsstatistisk Bureau eller et saakaldt Arbejdersekretariat.

C. Nyrop, Industriforeningen i København 1838-88. En historisk Oversigt. Udgivet af Industriforeningen ved dens 50-aarige Jubilæum den 12. Juli 1888. Kbh. 1888. (238 S.)

Industriforeningen i København har ikke blot paa Grund af sit store Medlemsantal altid høvdet en fremragende Plads; — den har i flere Retninger spillet en vigtig Rolle for Danmarks økonomiske Udvikling: i Fyrerne udgik fra den Stødet til det første danske Jernbaaneanlæg; i Halvtredserne (og endnu tidligere) arbejdede den kraftigt paa Næringslovgivningens Reform; senere tog den det kunstindustrielle Arbejde op, og hvilken Betydning den har haft for danske Udstillinger, for nordiske Udstillinger og for Danmarks Deltagelse i Verdensudstillinger, fremdeles for det tekniske Undervisningsvæsen m. m. er noksom bekendt. Professor C. Nyrops værdifulde Jubilæumsskrift rækker da ud over den særlige Forening, hvis 50-aarige Historie det skildrer: det indeholder vigtige Bidrag til en historisk Belysning af den økonomiske Udvikling i Danmark i flere Retninger gennem Størstedelen af nærværende Aarhundrede.

Julius Schovelin: den tyske Toldforening og en nordisk Toldunion. En Afhandling. Udgiven paa Foranstaltning af Grosserer-Societetets Komité. Kbhvn. Andr. Fred. Høst & Søn. 1888. (c. 130 S.)

Vi aftrykker her Afhandlingens Forord:

»Paa det nationaløkonomiske Møde i Malmø 1881 og paa Handelsmødet i København 1885 bleve Resolutioner vedtagne til Fordel for en nordisk Toldunion. Intet af Stederne var det akademiske Forsamlinger af lærde Doktrinære. Det var tværtimod praktiske Nationaløkonomer og indsigtfulde Forretningsmænd, hvis Forhandlinger havde et klart og bestemt Virkelighedspræg. Saa megen Kulde har

imidlertid Tanken mødt, at man fristes til for Alvor at stille det Spørgsmaal, om en slig Plan da blot er en hastig Grille eller dog kun en saare skøn Utopi, eller om den ikke meget mere er den Tanke, som en jævn og ædruelig Forretnings-Tankegang atter og atter maa komme tilbage til i sin sindige Søgen efter de bedst mulige Chancer for de nordiske Landes økonomiske Fremtid. Det er dette Spørgsmaal, som skal behandles her og behandles paa den Maade, at det faar fast Bund i historiske Kendsgerninger og i en positiv Eftervisning af de for Tiden bestaaende Tilknytningsforhold. I den tyske Toldforening har man et plastisk Forbillede, et mønstergyldigt Exempel paa en Toldunions Væsen og Virken, hvoraf meget lader sig slutte med Hensyn til et fremtidigt skandinavisk Toldforbund. Ikke mindre lærerig er en nærmere Undersøgelse af de alt foreliggende Produktions-, Omsætnings- og Toldforhold mellem de nordiske Riger. — Det er om disse Kendsgerninger, at de følgende Blade skal berette.«

Afhandlingen indkom som Besvarelse af en af Grosrerer-Societetets Komité i November 1887 stillet Prisopgave og tilkendtes af Komiteen den udsatte Pris. Af Komiteen var der, saavidt vi mindes, kun indrømmet en Tid af tre Maaneder til Afhandlingens Udarbejdelse, hvilket billigvis bør tages i Betragtning ved Bedømmelsen af nærværende Afhandling.

Johannes C. H. R. Steenstrup, Bonden og Universitetet. Nogle historiske Betragtninger i Anledning af Hundredaars-Mindefesten den 20. Juni 1888. Kbhvn., forlagt af Rudolph Klein. 1888. (48 S.)

Hundredaarsdagen for Stavnsbaandets Løsning fremkaldte en Række Skrifter, i hvilke Forfatterne søgte at fremdrage de Sider, der laa dem nærmest. Det foreliggende Skrifts Forfatter, hvem det var overdraget at holde Talen ved Universitetets Stavnsbaandsløsningsfest, har søgt at belyse Bondens Stilling til Universitetet, særligt det Spørgsmaal, om Reformerne paa Landboomraadet og Frigørelsen